

Спортно училище „Никола Велчев“ – гр. Самоков

гр. Самоков, ПК 2000, ул. "Булаир" №2, тел. 0722/88191, GSM: 0893615089,

e-mail: info-2304610@edu.mon.bg, www.suvelchev.eu

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор:

/Илиян Георгиев/

Заповед № 116 / 29.09.2026 г.

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

за учебната 2026/2027 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата програма определя политиката и конкретните мерки на Спортно училище „Никола Велчев“ – гр. Самоков за превенция на отпадането и преждевременното напускане на учениците от образователната система.

Програмата е насочена към ранно идентифициране на ученици в риск, установяване на причините за отсъствия и затруднения, своевременно предприемане на подкрепящи мерки и изграждане на устойчиво взаимодействие между училището, учениците, родителите и компетентните институции.

Особено внимание се отделя на спецификата на спортното училище – съчетаването на учебния процес със спортно-тренировъчната дейност, участията в състезания и лагери, пребиваването на част от учениците в общежитие и необходимостта от координация между учители, класни ръководители, треньори и възпитатели.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА

Програмата е разработена в съответствие с:

1. Закона за предучилищното и училищното образование;
2. Закона за закрила на детето;
3. Наредбата за приобщаващото образование;
4. Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование;
5. Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците;
6. действащия механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система;
7. Стратегията за развитие на Спортно училище „Никола Велчев“;
8. Правилника за дейността на училището;
9. други приложими нормативни и вътрешноучилищни актове.

При промяна на нормативната уредба се прилагат действащите към съответния момент разпоредби.

Спортно училище „Никола Велчев“ – гр. Самоков

гр. Самоков, ПК 2000, ул. "Булаир" №2, тел. 0722/88191, GSM: 0893615089,

e-mail: info-2304610@edu.mon.bg, www.suvelchev.eu

III. ОСНОВНА ЦЕЛ

Създаване на ефективна училищна система за **ранно идентифициране, превенция и преодоляване на риска от отпадане**, която да гарантира правото на образование и да подпомага успешното завършване на съответния клас и образователен етап от всеки ученик.

IV. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

1. Намаляване на броя на неизвинените и системните отсъствия.
2. Ранно идентифициране на учениците в риск от отпадане.
3. Установяване на конкретните причини за отсъствията.
4. Подобряване на мотивацията за учене.
5. Подобряване на образователните резултати на учениците в риск.
6. Осигуряване на обща и при необходимост допълнителна подкрепа за личностно развитие.
7. Подобряване на взаимодействието между училището и семейството.
8. Координиране на работата между класните ръководители, учителите, треньорите и възпитателите.
9. Осигуряване на подкрепа при затруднения, свързани със съчетаването на учебната и спортната дейност.
10. Създаване на позитивна, безопасна и подкрепяща училищна среда.
11. Предотвратяване на прояви на насилие, тормоз и изолация.
12. Повишаване на ангажираността на учениците към училищния живот.

V. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

При реализиране на програмата се спазват следните принципи:

- равен достъп до образование;
- зачитане на личността и достойнството на ученика;
- индивидуален подход;
- ранна превенция;
- подкрепа вместо формален контрол;
- работа в екип;
- активно участие на родителите;
- междуинституционално взаимодействие;
- недопускане на дискриминация;
- защита на най-добрия интерес на детето;
- проследяване на резултатите от предприетите мерки.

VI. ОСНОВНИ РИСКОВИ ФАКТОРИ

1. Образователни фактори

- системни отсъствия;
- ниски образователни резултати;
- натрупани пропуски в знанията;
- затруднения при усвояване на учебното съдържание;
- липса на мотивация;
- повтаряне на клас;
- трудности при адаптация след преместване от друго училище;
- продължително отсъствие поради спортни ангажменти или други причини.

2. Семейни фактори

- недостатъчен родителски контрол;
- липса на комуникация между семейството и училището;
- семейни конфликти;
- продължително отсъствие на родителите;
- затруднения в семейната среда, които влияят върху редовното посещение на училище.

3. Социални фактори

- неблагоприятна социална среда;
- влияние на рискови групи;
- социална изолация;
- затруднения при адаптация към училищната общност.

4. Психологически фактори

- ниска самооценка;
- липса на увереност;
- конфликтни отношения;
- преживяване на тормоз или насилие;
- затруднения при адаптацията;
- липса на чувство за принадлежност към училищната общност.

5. Фактори, свързани със спецификата на спортното училище

- чести тренировъчни лагери;
- участия в състезания;
- продължителни спортни пътувания;
- високо физическо натоварване;

Спортно училище „Никола Велчев“ – гр. Самоков

гр. Самоков, ПК 2000, ул. "Булаир" №2, тел. 0722/88191, GSM: 0893615089,

e-mail: info-2304610@edu.mon.bg, www.suvelchev.eu

- затруднения при наваксване на пропуснат учебен материал;
- необходимост от съчетаване на тренировъчен и учебен график;
- пребиваване извън семейната среда;
- трудности при адаптация към общежитието;
- промяна или прекратяване на спортната подготовка.

VII. ИНДИКАТОРИ ЗА УЧЕНИК В РИСК

За ученик в потенциален риск се счита ученик, при когото се наблюдава един или повече от следните признаци:

1. увеличаване на броя на отсъствията;
2. системни закъснения;
3. чести неизвинени отсъствия;
4. внезапно понижаване на успеха;
5. липса на участие в учебния процес;
6. отказ от изпълнение на учебни задачи;
7. продължително непосещение на училище;
8. затруднения при наваксване след състезания или лагери;
9. конфликтно поведение;
10. социална изолация;
11. системно неспазване на училищните правила;
12. липса на контакт с родителите;
13. заявено намерение за напускане или преместване;
14. продължителни затруднения при адаптацията.

VIII. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

1. Контрол на посещаемостта

Класните ръководители:

- проследяват ежедневно отсъствията;
- анализират причините за тях;
- осъществяват своевременна връзка с родителите;
- уведомяват директора при системни отсъствия;
- водят необходимата документация;
- предлагат конкретни мерки за подкрепа.

При тревожна тенденция не се изчаква натрупването на голям брой отсъствия, а се предприема ранна интервенция.

2. Индивидуална работа с учениците

За ученици в риск могат да се прилагат:

- индивидуални разговори;
- консултации;
- допълнително обучение;
- индивидуална подкрепа за наваксване;
- работа с психолог/педагогически съветник, когато е приложимо;
- включване в занимания по интереси;
- участие в училищни инициативи;
- определяне на наставник;
- индивидуален план за подкрепа, когато това е необходимо.

3. Подкрепа при учебни затруднения

На учениците с пропуски се предоставят възможности за:

- консултации по учебни предмети;
- допълнителни упражнения;
- индивидуална работа;
- предоставяне на материали за самоподготовка;
- подпомагане при подготовка за изпитвания;
- проследяване на напредъка.

4. Работа с родителите

Училището:

- поддържа постоянна комуникация с родителите;
- своевременно ги информира за отсъствия и проблеми;
- провежда индивидуални срещи;
- търси съдействие за преодоляване на причините за риска;
- насърчава родителите да участват активно в училищния живот.

При невъзможност за осъществяване на контакт се предприемат действия по установения нормативен и междуинституционален ред.

IX. СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ ЗА СПОРТНОТО УЧИЛИЩЕ

1. Координация между учители и треньори

Учителите и треньорите обменят своевременно информация за:

- предстоящи състезания;
- тренировъчни лагери;
- отсъствия по спортни причини;
- учебни затруднения;

Спортно училище „Никола Велчев“ – гр. Самоков
гр. Самоков, ПК 2000, ул. "Булаир" №2, тел. 0722/88191, GSM: 0893615089,
e-mail: info-2304610@edu.mon.bg, www.suvelchev.eu

- необходимост от допълнителна подкрепа.

2. Наваксване след спортни участия

На учениците, отсъствали поради официални спортни ангажименти, се осигурява разумна възможност за наваксване на пропуснатото учебно съдържание.

Учителите могат да предоставят:

- учебни материали;
- задачи;
- консултации;
- допълнителни разяснения;
- подходящ срок за подготовка съобразно конкретния случай и нормативните изисквания.

3. Работа с учениците в общежитието

Възпитателите:

- проследяват адаптацията на учениците;
- подпомагат организацията на самоподготовката;
- обменят информация с класните ръководители;
- сигнализируют своевременно при промяна в поведението;
- съдействат за изграждане на навици за учене и отговорност.

X. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА МОТИВАЦИЯТА

През учебната година се организират:

1. спортни състезания и турнири;
2. ученически инициативи;
3. занимания по интереси;
4. образователни инициативи;
5. срещи с успешни спортисти и бивши възпитаници;
6. кариерно ориентиране;
7. инициативи за превенция на тормоза;
8. дейности за развитие на социални умения;
9. ученическо самоуправление;
10. публично представяне на ученически и спортни постижения.

Особено значение се отдава на положителното стимулиране на учениците, които показват подобрение в посещаемостта, поведението, учебните резултати и ангажираността.

XI. МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

При необходимост училището взаимодейства с:

- Регионалното управление на образованието – София-регион;

Спортно училище „Никола Велчев“ – гр. Самоков

гр. Самоков, ПК 2000, ул. "Булаир" №2, тел. 0722/88191, GSM: 0893615089,

e-mail: info-2304610@edu.mon.bg, www.suvelchev.eu

- Община Самоков;
- дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“;
- органите на МВР;
- местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните;
- здравни институции;
- други компетентни органи и организации.

Взаимодействието се осъществява съобразно характера на конкретния случай и действащата нормативна уредба.

ХІІ. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

№	Дейност	Срок	Отговорни лица
1	Анализ на посещаемостта и учениците в риск	септември 2026 г.	Директор, класни ръководители
2	Идентифициране на ученици в риск	постоянен	Класни ръководители
3	Ежедневно проследяване на отсъствията	постоянен	Класни ръководители
4	Своевременно уведомяване на родителите	постоянен	Класни ръководители
5	Индивидуални срещи с ученици в риск	при необходимост	Класен ръководител, определени специалисти
6	Срещи с родители	при необходимост	Класни ръководители, директор
7	Допълнителни консултации по учебни предмети	през учебната година	Учители
8	Подкрепа за ученици след спортни лагери и състезания	постоянен	Учители, треньори
9	Проследяване на учениците в общежитието	постоянен	Възпитатели
10	Координация учител–треньор–класен ръководител	постоянен	Педагогически специалисти
11	Дейности за повишаване на мотивацията	през учебната година	Педагогически специалисти
12	Кариерно ориентиране	през учебната година	Определени педагогически специалисти
13	Работа по случаи с институциите	при необходимост	Директор, определен екип
14	Анализ на резултатите от първия учебен срок	февруари 2027 г.	Директор, класни ръководители
15	Годишен анализ на изпълнението на програмата	юни/юли 2027 г.	Определен екип/комисия

Спортно училище „Никола Велчев“ – гр. Самоков

гр. Самоков, ПК 2000, ул. "Булаир" №2, тел. 0722/88191, GSM: 0893615089,

e-mail: info-2304610@edu.mon.bg, www.suvelchev.eu

XIII. АЛГОРИТЪМ ПРИ УСТАНОВЯВАНЕ НА УЧЕНИК В РИСК

При установяване на тревожни признаци се предприемат последователно:

1. Установяване на проблема

Класният ръководител анализира отсъствията, резултатите и поведението.

2. Разговор с ученика

Установяват се възможните причини.

3. Контакт с родителя

Родителят се информира и се обсъждат общи действия.

4. Определяне на мерки

Изготвят се конкретни мерки и се определят отговорни лица.

5. Осигуряване на подкрепа

Включват се подходящи педагогически специалисти, треньори, възпитатели и други лица.

6. Проследяване

Периодично се проверява резултатът от предприетите действия.

7. Междунституционално взаимодействие

Когато училищните мерки не са достатъчни или случаят го налага, се уведомяват и включват компетентните институции по установения ред.

XIV. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Изпълнението на програмата се проследява чрез:

- анализ на отсъствията;
- брой ученици в риск;
- брой ученици с трайно подобрена посещаемост;
- промяна в учебните резултати;
- брой проведени срещи с родители;
- брой случаи, по които е предоставена индивидуална подкрепа;
- брой случаи, по които е осъществено междунституционално взаимодействие;
- брой ученици, напуснали преждевременно училището;
- обратна връзка от учители, треньори, възпитатели, ученици и родители.

В края на учебната година се извършва анализ на резултатите и при необходимост се предлагат промени в мерките за следващата учебна година.

XV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Намаляване на неизвинените отсъствия.
2. Намаляване на риска от отпадане.
3. Повишаване на мотивацията за обучение.
4. Подобряване на учебните резултати.
5. Подобряване на взаимодействието с родителите.

Спортно училище „Никола Велчев“ – гр. Самоков
гр. Самоков, ПК 2000, ул. "Булаир" №2, тел. 0722/88191, GSM: 0893615089,
e-mail: info-2304610@edu.mon.bg, www.suvelchev.eu

6. По-добра координация между учители, тренъори и възпитатели.
7. По-успешно съчетаване на учебната и спортната дейност.
8. Повишаване на чувството за принадлежност към училищната общност.
9. Своевременно предоставяне на подкрепа на учениците в риск.
10. Успешно задържане на учениците в образователната система.

XVI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- § 1. Програмата се прилага през учебната 2026/2027 година.
- § 2. Програмата може да бъде актуализирана при промяна на нормативната уредба или при установена необходимост от въвеждане на допълнителни мерки.
- § 3. Контролът по изпълнението на програмата се осъществява от директора на Спортно училище „Никола Велчев“ – гр. Самоков.
- § 4. Педагогическите специалисти, тренъорите, възпитателите и останалите служители изпълняват предвидените мерки в рамките на своите функционални задължения.
- § 5. Програмата е приета с Решение на Педагогическия съвет, Протокол № 1/24.09.2026 г. и е утвърдена със Заповед № 116/29.09.2026 г. на директора.
-

